

คำนำ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของประเทศไทย ปัญหาการบังคับใช้และจุดอ่อนข้อบกพร่องของกฎหมาย 2) ศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และจีน และ 3) ศึกษาทางเลือกหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของประเทศไทย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ภัยคุกคามทางเทคโนโลยีและการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของประเทศไทย โดยศึกษาเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการบังคับใช้กฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกต่อกรณีปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และ การดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในสังคมไทย โดยทำการคัดเลือกเข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และการสัมภาษณ์ (Interview) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ให้ครอบคลุมประเด็นต่างๆตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย และให้ได้มาซึ่งทางเลือกและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขมาตรการ กฎหมายระเบียบว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

คณะผู้วิจัยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เจ้าหน้าที่หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ในการให้ข้อมูลและความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย คณะผู้วิจัยหวังว่า การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะจากการวิจัย ในการแก้ปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ อันจะส่งผลให้เกิดความผาสุก ความมั่นคง และปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยต่อไป

ศาสตราจารย์ พลตำรวจโทหญิง ดร. นัยนา เกติวิชัย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของประเทศไทย ปัญหาการบังคับใช้และจุดอ่อนข้อบกพร่องของกฎหมาย 2) ศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และจีน และ 3) ศึกษาทางเลือกหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของประเทศไทย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ภัยคุกคามทางเทคโนโลยีและการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของประเทศไทย ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) กฎหมายที่ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของไทยได้แก่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ซึ่งมีบทบัญญัติในส่วนสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติครบถ้วน แต่ยังมีบางเรื่องที่ยากต่อการทำความเข้าใจ เกิดปัญหาในการบังคับใช้ของพนักงานเจ้าหน้าที่ 2) ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ มีกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไว้อย่างครอบคลุม ส่วนประเทศจีนไม่มีกฎหมายที่เป็นบทบัญญัติเฉพาะเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ แต่มีมาตรการในการควบคุมการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตของประชาชนอย่างเข้มงวด 3) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์คือ (1) เพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ในส่วนของบทนิยาม มาตรา 3 โดยให้มีการให้ความหมายของถ้อยคำอื่นๆ ที่ปรากฏในมาตราต่างๆ ที่เป็นฐานความผิดไว้ในบทนิยาม (2) ควรเพิ่มฐานความผิดในกรณีผู้ใช้คอมพิวเตอร์ ใช้ข้อมูลจริง รูปจริง แต่เป็นของบุคคลอื่น มาสมัครลงทะเบียนสื่อออนไลน์ต่างๆ (3) มีมาตรการในการควบคุมผู้ใช้โซเชียล ในการแสดงตัวตนที่แท้จริง หรือยืนยันข้อมูลของผู้ใช้งาน เพื่อป้องกันการใช้สื่อเป็นเครื่องมือหลอกลวงผู้อื่น (4) เพิ่มเติมมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ เพื่อคุ้มครองการแสวงหารวบรวมพยานหลักฐาน ให้สามารถรับฟังได้

คำสำคัญ การวิเคราะห์กฎหมาย กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์